

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ต้นแบบครัวไทยในบ้านพักอาศัยประเภท บ้านจัดสรร ในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล กรณีศึกษา แบบบ้านเดี่ยว ขนาดสามห้องนอน
นักศึกษา	นายศักดิ์ชัย พิเชียรวงศ์
รหัสประจำตัว	36062187
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2542
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ. ทรงชม จุลาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ลักษณะทางกายภาพของครัวไทยในอดีต และลักษณะทางกายภาพของครัวแบบตะวันตก เพื่อให้เห็นถึงการแก้ปัญหาอันเกิดขึ้นในงานครัว ตลอดจนข้อดีต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน โดยยกตัวอย่างกรณีศึกษา คือ บ้านจัดสรรในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นแบบบ้านเดี่ยว ขนาดสามห้องนอน

การเก็บข้อมูล กรณีศึกษา ได้ทำการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบบ้านเดี่ยว โดยการสำรวจโครงการที่มีผลประกอบการที่น่าเชื่อถือทั้งภาครัฐ และ เอกชน รวม 4 กลุ่ม ได้ตัวอย่างกรณีศึกษาทั้งหมด 15 แบบ

การศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับห้องครัวจากประชากรตัวอย่าง ได้ข้อมูล 3 หัวข้อใหญ่ ดังนี้

1. การจัดการอาหาร และพฤติกรรมการทำอาหารสำหรับครอบครัว พบว่าส่วนมากจะเลือกซื้ออาหารสดมาประกอบอาหารเอง เป็นลักษณะอาหารไทย คือ ข้าวพร้อมกับข้าว นอกจากการทำอาหารแล้ว ยังพบพฤติกรรมอื่น เช่น การทานอาหารในครัว โดยรวมแล้วพฤติกรรมยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่จะเปลี่ยนเพียงเทคนิค , อุปกรณ์ที่มีความสะดวกมากขึ้น

2. การปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ผู้ตอบมีทัศนคติในแง่ดีต่อรูปแบบครัวตะวันตก ผู้ตอบจะมีการปรับพฤติกรรมของตัวบุคคลเอง มากกว่าที่จะปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

3. การแก้ปัญหาเรื่องการระบายอากาศภายในห้องครัว ส่วนมากใช้วิธีเปิดประตู - หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ, กลิ่น, ความชื้น จากการทำอาหาร

การศึกษาเปรียบเทียบข้อดีในการนำมาประยุกต์ ระหว่างครัวไทยแบบเดิม กับ ครัวแบบตะวันตก โดยพิจารณาจากความเหมาะสมกับการทำอาหารไทย วิถีชีวิต และความเหมาะสมกับสภาพโดยรวมของอาคาร พบว่า ครัวไทยแบบเดิม มีการกำหนดที่ตั้งห้องที่เหมาะสม ตลอดจนองค์ประกอบภายในที่คำนึงถึงการระบายอากาศ ห้องครัวมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกับธรรมชาติ เช่น ภูมิอากาศ , แหล่งอาหาร ในขณะที่ครัวแบบตะวันตกมีการจัดวางผังที่เป็นระบบ มีเครื่องเรือน และระบบต่างๆ รองรับการใช้งานที่สะดวก ซึ่งในการศึกษา สามารถสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบ ดังนี้

ที่ตั้งของห้อง และ ตำแหน่งของจุดปฏิบัติงาน ตลอดจนลักษณะทางกายภาพ คำนึงถึงการแก้ปัญหาในเรื่องการระบายอากาศได้ดี ในส่วนของขนาดของห้อง , เครื่องเรือน และ องค์ประกอบภายในครัว ควรสอดคล้องกับกิจกรรมการใช้งาน โดยคำนึงถึงหลักการต่างๆ ในการจัดห้องครัว

จากการศึกษานี้ จะนำมาเป็นแนวทางพัฒนา ในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของห้องครัว ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของคนไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาการด้านสถาปัตยกรรมภายใน และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง